

T.C.

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1980/793

KARAR NO : 1981/86

ÖZET : Sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunmayan suçlara ait davaların Adli Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanıklar : Sümer Fayer ve arkadaşları

O L A Y : Sanıkların; Kartal, Toprak Yol Akbank Şubesi'nden para gasbetmek için anlaştıklarını, 12.9.1977 günü dolmuş durağında müşteri bekleyen taksiye binerek banka şubesine gitmek üzere yola çıktıklarını, İçmeler Mevkiinde tabanca tehdidi ile taksi şoförünü arabadan indirerek taksiyi zorla götürmek suretiyle gasp suçunu işlediklerini, daha sonra anılan banka şubesine giderek silah zoru ile 14.000 lira parayı alıp kaçtıklarını, 16.9.1977 de öteki sanık Metin Şen'in otosu ile Malatya'ya gittiklerini ve burada emniyet görevlileri tarafından yakalandıklarını, böylece sanıkların oto ve para gasbı suçlarını işlediklerini, 6136 sayılı Yasa'ya aykırı davrandıklarını, sanık Metin'in gasba iştirak, suç delilini ve cürüm işleyenleri saklamak suçlarını işlediğini ileri süren Kartal C.Savcılığı, talepname ile kamu davası açmıştır. Kartal Sorgu Hakimliği, toplanan delillere göre sanıkların üzerlerine atılı suçu işlediklerinin anlaşıldığından bahisle, sanıklardan Metin Şen hariç, diğerlerinin eylemlerine uyan Türk Ceza Yasası'nın 497/2., 522., 6136 sayılı Yasa'nın 13. maddeleri, Metin Şen'in Türk Ceza Yasası'nın 296.maddesine göre cezalandırılmaları için son soruşturmanın Kadıköy Ağır Ceza Mahkemesi'nde yapılmasına karar vermiştir.

1- Kadıköy 2. Ağır Ceza Mahkemesi, 11.6.1979 gününde, 1978/265, 1979/167 sayı ile: Sanıkların daha önce de müteaddit soygun ve gasp eylemlerine katıldıkları, bu suçlardan biri nedeniyle açılan davada, sanıkların TIKKO. örgütüne mensup olabilecekleri düşüncesiyle görevsizlik kararı verildiği, bu bakımdan sanıkların ideolojik nedenle gasp ve soygun yaptıkları hususunda mahkemece yeterli kanaata varıldığı, anılan eylemlerin yaygın şiddet eylemi olduğu ve davaya bakma görevinin 1402 sayılı Yasa'nın 13.maddesine göre sıkıyönetim askeri mahkemesine ait bulunduğu ve mahkemelerinin görevsiz olduğu,

2- İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askeri Mahkemesi, 26.7.1979 gününde, 1979/911-576 sayı ile: Sanıklara atılı suçların sıkıyönetim ilân ve faaliyetleri ile herhangi bir ilişkisinin olmadığı, örgütsel içerikli yaygın şiddet eylemi niteliğinde bulunmadığı, suçun işleniş biçimi ve tarihi nazara alınınca davaya bakmanın sıkıyöne-

ESAS NO : 1980/793

KARAR NO : 1981/86

tim askeri mahkemesinin görevine girmediği,

Gerekçeleriyle görevsizlik kararı vermişlerdir.

Böylece, Kadıköy 2. Ağır Ceza Mahkemesi ile İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askeri Mahkemesi'nin tarafları, konusu ve sebebi aynı olan davada verdikleri kesinleşen görevsizlik kararları arasında 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde belirlenen olumsuz görev uyumsuzluğu doğmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü, Ahmet H. Boyacıoğlu'nun Başkanlığı'nda, Fethi Özdemir, Y. İsmet Ayer, Şeref Tolungüç, Metin Şekercioğlu, Servet Tüzün ve Hasan Çelikkale'nin katılmaları ile yaptığı 16.2.1981 günlü toplantıda, geçici raportör Danıştay Yardımcısı M. İlhan Dinç'in raporu ile dosyadaki belgeler, Cumhuriyet Başsavcılığı ile Askeri Yargıtay Başsavcılığı'nın davada Adli Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki düşünceleri okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Dünmüştür Ganioglu ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Önder Ayhan'ın aynı doğrultudaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüldüğü düşünülür :

Suç, 26.12.1978 günü İstanbul İlinde ilân olunan sıkıyönetimden 1 yılı aşan bir süre önce 12.9.1977 tarihinde işlenmiştir.

Sıkıyönetim ilânından önce işlenen bir suçta ait davaya sıkıyönetim askeri mahkemesinde bakılabilmemesinin en önemli koşulu, o suçun her şeyden önce sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunmasıdır.

İncelenen dosya içeriğine göre olay kısmında oluş biçimi açıklanan ve sanıklara atılı suçların, sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunmadığı anlaşılmaktadır. Şöyle ki, sanıklardan kimileri, daha önce işledikleri adi nitelikteki suçları nedeniyle cezaevinde bulunan ve daha sonra buradan firar eden kişilerdir. Sanıklar, beyanlarına göre işsiz güçsüz takımındandır ve maddi sıkıntı içinde bulunmaktadır. Bu bakımdan işbu olaylardan önce de, birtakım soygun, gasp, hırsızlık gibi adi nitelikte suçlar işlemişler ve bu suçlara ilişkin davalarda verilen görevsizlik kararları üzerine sanıkların adli yargı yerinde yargılanmaları gerektiği Mahkememiz kararları ile de saptanmıştır. (Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü, Esas No: 1980/372 ve Esas 1978/792). Öte yandan Kadıköy

ESAS NO : 1980/793

Sahife -3-

KARAR NO : 1981/86

2. Ağır Ceza Mahkemesi görevsizlik kararında; sanıkların bir örgüte üye olabilecekleri ihtimaline binaen suçun politik ve ideolojik amaçla işlendiğinin belirlenmesine karşın, bunun maddi delillerinin ne olduğu gösterilmemiştir. Esasen dosyada sanıkların herhangi bir örgütle ilişkilerini gösteren hiçbir kanıt yoktur. Bu açıklamalara ve elde edilen bulgulara göre, sanıkların, üzerlerine atılı suçu sadece kişisel çıkar sağlamak amacıyla işledikleri ortaya çıkmaktadır. Durum böyle olunca, sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunmayan bu suçtan dolayı açılan davanın da adli yargı yerinde görülmesi gerekir.

Açıklanan nedenlerle, Kadıköy 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmelidir.

S O N U Ç : Anlaşmazlığın, niteliğine göre Adli Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle Kadıköy 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 11.6.1979 günlü, esas 1978/265, karar 1979/167 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına 16.2.1981 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

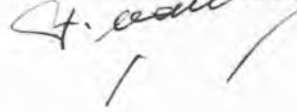
Başkan

Ahmet H. Boyacıoğlu

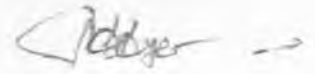
Üye

Fethi Özdural

Üye

Y. İsmet Ayer

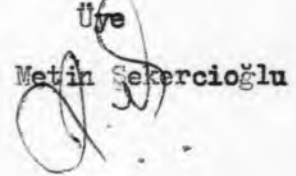
Üye

Şeref Tolungüç

Üye

Metin Sekercioğlu

Üye

Servet Tüzün

Üye

Hasan Çelikkale

Bu kararın Resmî gazetesinde
yayınlanmıştır.

Başkan

